

TEMPERAMENT VERDOEZELD OP CLUBMATCH 12-12-99?

Sinds 1991 was ik niet meer naar de clubmatch geweest, maar de laatste van het millennium wilde ik toch wel meemaken, temeer waar ik me aan het oriënteren ben op de keuze van een volgende hond. Daarom lette ik de hele dag speciaal op de reuen, benieuwd of het temperament van Drakie nog bestond. Nu deed slechts vijf procent van alle levende schapendoezen mee, zodat dat heus nog wel aanwezig kan zijn, ook al zag ik het niet terug op de show. Bovendien leek het wel alsof sommige honden hun staart expres dood hielden, daarmee hun ware aard verdoezelend. Immers, de staartdracht verradt het temperament van de hond. Hopelijk mogen die honden zich buiten de ring nog wel als echte schapendoes uiten. Verder viel me het vele uitvallen naar elkaar op. Vroeger kwam dat heel sporadisch voor, maar dat het nu vaak raak was, kan natuurlijk ook aan de huidige handlers liggen, die in de ring te weinig aandacht voor de eigen hond hadden. De reuen gaven namelijk steeds secondenlang signalen dat ze te dicht op elkaar stonden. Bij tijdig ingrijpen was veel gegrom van de lucht gebleven!

De show was uitstekend georganiseerd, maar voor mij kreeg de fraaie catalogus toch de hoofdprijs. Ik telde tegen de tachtig kennels op 257 honden, met vaders uit 45 en moeders uit 64 kennels. Aangezien de meeste daarvan pas van het laatste decennium van de vorige eeuw zijn, heb ik die vaders en moeders herleid tot kennels die vóór 1980 begonnen en omgezet in procenten. In de bijgaande tabel staat achter de naam van de kennel het laatste productiejaar als dat 5 jaar of langer geleden is. Daarnaast staat de naam van de teef (of de naam van de kennel van die teef) waarmee begonnen werd alsmede het eerste productiejaar. In de laatste kolom staat hoeveel procent van de vaders en moeders van de geshowde honden uit de betreffende kennel stamt. Bij de oudste kennels staat niets omdat hun productie door jongere kennels afgevangen wordt.

Het overzicht toont duidelijk waarom we maar twee oermoeders hebben (Nora en Tanja zijn nestzusters) en Roetje zo zeldzaam is. (Omdat Reeuwijk, Klein Engeland en Ruinerveld overstapten op de andere oermoeder (Teddy) en omdat Amorus in dertig jaar maar half zoveel teven produceerde als RICHESSE in dezelfde periode). Overigens zegt dit dus niets over de verwantschap der honden. Wel weerspiegelt het heel goed de macht van het grote getal in onze

fokkerij en illustreert het duidelijk hoe toeval en niet verenigingsbeleid bepaalt welke honden zich voortplanten. Net zoals het toeval bepaalt welke honden er geshowd worden.

Uit de nestenlijst blijkt namelijk dat er vóór 1980 in totaal 61 fokkers actief waren, waarvan 15 zonder kennelnaam. Dat geeft dus 46 kennels, waarvan er 34 nog in deze eeuw levende schapendoezen als nazaten hebben. Bijna de helft ervan blijkt echter geen enkele vertegenwoordiger geleverd te hebben aan de clubmatch van 12 december 1999.

(De 12 kennels die niet meer voorkomen in de stamboom van de nu levende schapendoezen zijn: Borkelse Hoeve ('73), Brammertshoop ('68), Callinghe ('78), Capelles Azoren ('79), Drei Schorren ('77), Hoornse Veld ('77), Kiekenberg ('77), Leeuwenkuil ('56), Lis d'Argent ('54), Merlet ('56), Stoutjes ('79), en Wuxalia ('69). Slechts één van deze kennels gebruikte een teef van een andere oermoeder (Astra) en maar vier kennels gebruikten een reu van de verloren oervader Pluis.

De enige echt exclusieve combinatie werd uiteraard door de fokker van de Leeuwenkuil tot stand gebracht: een zoon/achterkleinzoon van Pluis met een kleindochter van Astra. Maar dat was dan ook een professor met een naam die deze eeuw nog vaak in ons clubblad zal klinken.

Uiteraard staat de reukeuze hier buitenspel, daarom heb ik de afstamming van alle vaders apart op een rijtje gezet. Twee vaders kon ik (nog) niet achterhalen, maar van de rest gaan er slechts 25 terug op Boeloe. Van de moeders bleven er vier onbekend en gingen er maar 23 terug op Roetje. De zeldzaamste grondsoort (Boeloe/Roetje) had nog maar 5 vertegenwoordigers uit vier kennels, waarvan eentje uit Oostenrijk.

Van deze vijf honden kreeg er één een G, twee een ZG en twee een U. Van de 15 honden uit de groep Noël/Roetje kreeg er ook eentje een G, 5 kregen er een ZG en 9 een U, terwijl er van de 15 vertegenwoordigers van de groep Boeloe/Teddy zes een ZG en ook 9 een U kregen. Het ligt dus niet aan de kwaliteit dat deze 3 groepen zo zeldzaam zijn, want van de 35 honden die ze samen inbrengen hebben er toch twintig een U!

De conclusie dat het reservoir waaruit de fokkerij put vooral ververst wordt door de grootste bron, klopt weer mooi met de waarschuwing van de W.K. Hirschfeldstichting tegen de onevenwichtigheid in de samenstelling van het fokpotentieel. Op een schapendoeswandeling een week later zag ik echt heel andere types rondartelen.

Tjeerd Kok

Voor 1980 begonnen kennels met inbreng op 12-12-1999

Naam kennel	Startjaar + Teef	V%	M%
Reeuwijk (87)	1947-Roetje		
Klein Engeland (85)	1957-Reeuwijk		
Ruinerveld	1964-Klein Engeland		
Amorus	1967-Klein Engeland	6%	3%
Doezehoes	1967-Nora		
Bluk (90)	1968-Tanja		
Richesse	1969-Doezehoes	37%	46%
Klein Engeland (85)	1971-Richesse		
Bietel (90)	1972-Amorus	1%	0%
Skaepenboet (78)	1973-Bluk		
Olmendreef (93)	1973-Reeuwijk	8%	3%
Poeloes Plekkie (86)	1973-Richesse		
Haalweide (90)	1975-Reeuwijk	2%	3%
Nieuwe Enk (80)	1975-Skaepenboet		
Heideleven	1976-Poeloes Plekkie	5%	4%
Zierick (84)	1976-Richesse	2%	4%
Reeuwijk (87)	1977-Nieuwe Enk	8%	13%
Ruinerveld	1977-Zierick	10%	11%
Ibolies (90)	1978-Richesse	2%	1%
Kreilererf (89)	1978-Amorus	1%	0%
Ottensfelds Ch (80)	1978-Klein Engeland	1%	2%
Snuffel-Knuffel (95)	1978-Richesse	14%	7%

